

**АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ
AKHMET BAITURSYNULY KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY**

**ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
КАТАЛОГ ЭЛЕКТИВНЫХ
ДИСЦИПЛИН САТАЛОГ OF
ELECTIVE COURSES**

**8D02301 Орыс филологиясы/
8D02301 Русская филология/
8D02301 Russian Philology**

**2024 жылға жиынтықтау
үшін/ для набора 2024 гг./
for the admission 2024 y.**

ҚОСТАНАЙ, 2024

Құрастырушылар / Составители / Compilers:

Баяхметова Айсулу Ахметбековна - филология және практикалық лингвистика кафедрасының доценті, ф.ғ.к.;

Коваль Олеся Владимировна - филология және практикалық лингвистика кафедрасының аға оқытушысы, гуманитарлық ғылымдар магистрі.

Баяхметова Айсулу Ахметбековна - доцент кафедры филологии и практической лингвистики, к.филол.н.;

Коваль Олеся Владимировна - старший преподаватель кафедры филологии и практической лингвистики, магистр гуманитарных наук.

Bayakhmetova Aisulu Akhmetbekovna – docent of the Department of Philology and Practical Linguistics, Candidate of Philological Sciences;

Koval Olessya Vladimirovna – Senior lecturer of the Department of Philology and Practical Linguistics, Master in Humanitarian Sciences.

Элективті пәндер каталогы.- Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚҰУ, 2024.- 13 б.

Каталог элективных дисциплин.- Костанай: КРУ имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2024.- 13 с.

Catalog of elective disciplines.- Kostanay: Akhmet Baitursynuly KRU, 2024. – 13 p.

Элективті пәндер каталогы қысқаша сипаттамасы, оқыту мақсаты, оқу мазмұны және күтілетін оқу нәтижесі көрсетілген таңдау компонентіне кіретін пәндер тізімін қамтиды. 2024 жылы қабылданған кредиттік технология бойынша оқитын докторанттарға арналған.

Каталог элективных дисциплин содержит перечень дисциплин компонента по выбору и их краткое описание с указанием цели изучения, содержания и ожидаемых результатов обучения. Предназначен для докторантов, обучающихся по кредитной технологии, набора 2024 годов.

The catalog of elective disciplines contains a list of elective component disciplines and their brief description with the purpose of study, content and expected learning outcomes. It is intended for doctoral students studying on credit technology, the set of 2024.

Мазмұны / Содержание/ Contents

Кіріспе / Введение / Introduction	4
Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу/Распределение элективных дисциплин по семестрам/ Distribution of elective courses by semester.....	5
1 оқу жылының докторанттарына арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для докторантов 1 года обучения/ Elective courses for first-year doctoral students.....	6

Кіріспе

Кредиттік оқыту технологиясы кезінде элективті пәндер каталогы әзірленеді. Элективті пәндер каталогы оқытудың кредиттік жүйесі бойынша құрастырылады. Элективті пәндер каталогы жүйеленген таңдау бойынша пәндер тізімін және олардың қысқа сипаттамасын қарастырады. Оқу жоспарының барлық пәндері екі циклге біріктірілген: базалық пәндер циклы (БП), кәсіптік пәндер циклі (КП). Базалық пәндер циклы тиісті дайындық бағыты бойынша іргелі білімді қалыптастыруға бағытталған. Кәсіптік пәндер циклы кәсіптік қызметтің нақты саласына қатысты арнайы білім, білік, дағды мен құзыреттіліктердің тізбесін анықтайды. ЖОО компонентінің пәндерін оқумен қатар докторант пәнді оқу үшін таңдау компонентін таңдау керек. Элективті пәндерді таңдау бойынша кеңес эдвайзер береді. Онымен бірге докторант ЖОЖ (Жеке оқу жоспары) құрастыру үшін пәндерге жазба нысанын толтырады.

Введение

При кредитной технологии обучения разрабатывается каталог элективных дисциплин. Каталог элективных дисциплин представляет собой систематизированный перечень дисциплин компонента по выбору и содержит краткое их описание. Все дисциплины учебного плана объединены в два цикла: цикл базовых дисциплин (БД), цикл профилирующих дисциплин (ПД). Цикл базовых дисциплин направлен на формирование фундаментальных знаний по соответствующему направлению подготовки. Цикл профилирующих дисциплин определяет перечень специальных знаний, умений, навыков и компетенций применительно к конкретной сфере профессиональной деятельности. Наряду с изучением дисциплин вузовского компонента докторант должен выбрать для изучения дисциплины компонента по выбору. Консультации по выбору элективных дисциплин дает эдвайзер. Вместе с ним докторант заполняет форму записи на дисциплины для составления ИУП (индивидуального учебного плана).

Introduction

At the credit technology of education a catalog of elective disciplines is developed. The catalog of elective disciplines is a systematized list of disciplines of the elective component and contains a brief description of them. All disciplines of the curriculum are combined into two cycles: a cycle of basic disciplines (BD) and a cycle of core disciplines (CD). The cycle of basic disciplines is aimed at the formation of fundamental knowledge in the relevant direction of training. The cycle of majoring disciplines determines the list of special knowledge, abilities, skills and competencies in relation to a particular field of professional activity. Along with the study of disciplines of the university component a doctoral student must choose to study the disciplines of the elective component. Advice on the choice of elective disciplines is given by the advisor. Together with him, the doctoral student fills out an enrollment form for disciplines for drawing up FTI (individual training plan).

**Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу /
Распределение элективных дисциплин по семестрам /
Distribution of elective courses by semester**

Пәннің атауы / Наименование дисциплины /Course name	Кредиттер саны / Кол-во кредитов/ Number of credits	Академиялық кезең/ Акад период/ Academic period
Дискурс теориясы: дискурсивтік талдаудың әдістері және контент-талдау / Теория дискурса: методы дискурсивного анализа и контент-анализ / The theory of discourse: the methods of discourse analysis and content analysis	5	1
Тілдік контакт және тілдік қақтығыс / Языковой контакт и языковой конфликт / Language Contact and Language Conflict		1
Гендерлік лингвистика / Гендерная лингвистика/ Gender linguistics	5	1
Аударма мәдениетаралық коммуникация ретінде/ Перевод как межкультурная коммуникация / Translation as cross-cultural communication		1

1 1 оқу жылына арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для 1 года обучения/ Elective courses for year 1

<i>Дискурс теориясы: дискурсивтік талдаудың әдістері және контент-талдау / Теория дискурса: методы дискурсивного анализа и контент-анализ / The theory of discourse: the methods of discourse analysis and content analysis</i>		
Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose		
Докторанттарды дискурс теориясының негізгі ұғымдарымен, дискурсты зерттеу бағыттары және әдістерімен таныстыру, контент-талдау дағдыларын қалыптастыру	Познакомить докторантов с ключевыми понятиями, направлениями и методами изучения дискурса, сформировать навыки контент-анализа	To introduce doctoral students to the key concepts, directions and methods of studying discourse, to form the skills of content analysis
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes		
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар - дискурс теориясының негізгі ұғымдарын және қазіргі кезеңдегі дискурс анализінің ең өзекті мәселелерін, дискурс құрылымын және оның негізгі элементтерін біледі; - дискурс теориясының негізгі терминологиясын, дискурс және оның әр түрлі түрлерін практикалық талдау дағдысын меңгереді; - дискурс белгілерін жеке мәтіндерде және бір жанр мен дискурстың бірнеше мәтіндерінде талдайды; - дискурстың маңызды белгілері негізінде әртүрлі дискурстарға жататын мәтіндерді сараптайды; - медиалық, ғылыми, саяси, юмористік дискурстарға жататын мәтіндерді талдайды.	После успешного завершения курса обучающиеся будут - знает основные понятия теории дискурса и наиболее актуальные проблемы дискурсивного анализа на современном этапе, структуру дискурса и его основные элементы; - владеет основной терминологией теории дискурса, навыками практического анализа дискурса и его различных видов; - анализирует признаки дискурса в отдельных текстах и в нескольких текстах одного жанра и дискурса; - анализирует тексты, относящиеся к различным дискурсам, на основе существенных признаков дискурса; - анализирует тексты, относящиеся к медийным, научным, политическим, юмористическим дискурсам.	After successful completion of the course, students will be - knows the basic concepts of the theory of discourse and the most relevant problems of discursive analysis at the present stage, the structure of discourse and its main elements; - knows the basic terminology of the theory of discourse, the skills of practical analysis of discourse and its various types; - analyzes the features of discourse in individual texts and in several texts of the same genre and discourse; - analyzes texts related to various discourses based on the essential features of the discourse; - analyzes texts related to media, scientific, political, and humorous discourses.
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary		
Заманауи филологиялық ғылымдағы дискурс теориясы . Заманауи ғылымдағы дискурс теориясының негізгі түсініктері мен пікірлер.	Теория дискурса в современной филологической науке. Основные понятия и мнения теории дискурса в современной науке. Теория интенсивного общения. "Анализ	The theory of discourse in modern philological science. The basic concepts and opinions of the theory of discourse in modern science. Theory of intensive communication. "Discourse analysis" as

<p>Қарқынды коммуникация теориясы. «Дискурсты талдау» жеке пән ретінде. «Дискурс» термині: белгілі жағдайларда өзектелінген мәтін ретіндегі дискурс; дискурсивтік практика ретіндегі дискурс. Дискурстың белгілік сипаты. Дискурстың жан-жақты белгілері. Дискурстың құрылымдық компоненттері. Дискурстың үшдеңгейлік ұйымдастырылуы. Дискурстың лингвомәдени сипаттамасы.</p>	<p>дискурса" как отдельная дисциплина. Термин» Дискурс": дискурс как актуализированный текст в известных случаях; дискурс как дискурсивная практика. Знаковый характер дискурса. Комплексные признаки дискурса. Структурные компоненты дискурса. Трехуровневая организация дискурса. Лингвокультурная характеристика дискурса.</p>	<p>a separate discipline. The term "Discourse": discourse as an actualized text in known cases; discourse as a discursive practice. The iconic nature of the discourse. Complex signs of discourse. Structural components of discourse. Three-level organization of discourse. Linguistic and cultural characteristics of discourse.</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы/ Programme manager</i></p>		
<p>Баяхметова А.А.</p>	<p>Баяхметова А.А.</p>	<p>Bayakhmetova A.A.</p>

<i>Тілдік контакт және тілдік қақтығыс / Языковой контакт и языковой конфликт / Language Contact and Language Conflict</i>		
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose</i>		
Тілдік контакт және тілдік қақтығыс теориялық мәселелерін, қазіргі тіл біліміндегі тілдердің жайын қарастыру	Рассмотрение теоретических проблем языкового контакта и языкового конфликта, состояния языков в современном языкознании	Consideration of theoretical problems of language contact and language conflict, the state of languages in modern linguistics
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes</i>		
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар - тілдің коммуникативтік мәселелерін, қазіргі тілдердің жайын, сөздік пен грамматиканы, , лингвистикалық географияны біледі; -әлемнің басқа да халықтарының тілдерінің дамуы туралы мәліметтерді зертейді; - тілдік контакт және тілдік қақтығыс теориясын меңгереді; -тілдердің саяси жағдайларын, тілдің әлеуметтік қабатын анықтауды, әлемнің басқа да халықтарының тілдерінің дамуы мен қолданысы туралы мәліметтерді игереді.	После успешного завершения курса обучающиеся будут - знает коммуникативные проблемы языка, современные языки, словарный запас и грамматику, лингвистическую географию; - изучает данные о развитии языков других народов мира; - владеет теорией языкового контакта и языкового конфликта; - владеет политическими условиями языков, определением социального слоя языка, данными о развитии и использовании языков других народов мира.	After successful completion of the course, students will be - knows the communicative problems of language, modern languages, vocabulary and grammar, linguistic geography; - studies data on the development of languages of other peoples of the world; - proficient in the theory of language contact and language conflict; - knows the political conditions of languages, the definition of the social layer of the language, data on the development and use of languages of other peoples of the world.
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary</i>		
Тілдік контакт. Тілдік контактілердің пайда болу себептері. Тілдік байланыс – тілді өзгертуші фактор. Тілдік байланыстарға әлеуметтік, психологиялық және лингвистикалық жағдайлардың әсері. Тілдік әрекетестіктер. Тілдердің қарым-қатынасы және өзара әсері. Түркі тілдес халықтардың тілдік әрекетестіктері. Тіл мен мәдениет. Лингвистикадағы субстрат. Тілдердің қарым-қатынасы. Тілдердің араласуы. Түркі тілдері мен славян тілдері қарым-қатынасы кезеңдері. Тілдік қақтығыс.	Языковой контакт. Причины появления языковых контактов. Языковой контакт-фактор, изменяющий язык. Влияние социальных, психологических и лингвистических условий на языковые контакты. Языковая деятельность. Общение и взаимовлияние языков. Языковые взаимодействия тюркоязычных народов. Язык и культура. Субстрат в лингвистике. Отношения языков. Смешение языков. Этапы общения тюркских и славянских языков. Языковой конфликт. Лингвистические аспекты языкового конфликта. Когнитивный и	Language contact. The reasons for the appearance of language contacts. Language contact is a language-changing factor. The influence of social, psychological and linguistic conditions on language contacts. Language activity. Communication and mutual influence of languages. Linguistic interactions of Turkic-speaking peoples. Language and culture. Substrate in linguistics. Relations of languages. Mixing of languages. Stages of communication of Turkic and Slavic languages. Language conflict. Linguistic aspects of language conflict. Cognitive and ethno-cultural aspects of verbal conflicts.

<p>Тілдік қақтығыстың лингвистикалық аспектілері. Сөз қақтығыстарының когнитивтік және этномәдени аспектісі. Сөз қақтығыстары мәтіндері. Сөз қақтығыстары мәтіндерінің лексика-грамматикалық ерекшеліктері.</p>	<p>этнокультурный аспект словесных конфликтов. Тексты словесных конфликтов. Лексико-грамматические особенности текстов словесных конфликтов.</p>	<p>Texts of verbal conflicts. Lexical and grammatical features of the texts of verbal conflicts.</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы / Programme manager</i></p>		
<p>Баяхметова А.А.</p>	<p>Баяхметова А.А.</p>	<p>Bayakhmetova A.A.</p>

Гендерлік лингвистика / Гендерная лингвистика / Gender linguistics

Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose

Гендер мәселесінің өзекті мәселелері, гендерлік лингвистика туралы зерттеулердің әдістері туралы түсінік қалыптастыру	Формирование представления об актуальных проблемах гендерной проблематики, методах исследования гендерной лингвистики	Formation of an understanding of topical issues of gender issues, methods of studying gender linguistics
---	---	--

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар -гендерлік саясат пен гендерлік тіл білімінің принциптерін біледі; - әр түрлі тілдердің салыстырмалы сипаттау тәжірибесінде жалпытеоретикалық және әдістемелік білімдерді пайдаланады; - әр түрлі тілдердегі гендер мәселесін сипаттаудағы ғылыми тұжырымдарды басшылыққа алады; - негізгі ережелердегі гендерлік лингвистиканың негізгі концепциялары және олардың лингвистикалық мәселелерді құрастыруға қосқан үлесін талдайды.	После успешного завершения курса обучающиеся будут -знает принципы гендерной политики и гендерного языкознания; - использует общетеоретические и методические знания в практике сравнительного описания различных языков; - руководствуется научными выводами при описании гендерной проблемы в различных языках; - анализирует основные концепции гендерной лингвистики в основных положениях и их вклад в разработку лингвистических проблем.	After successful completion of the course, students will be -knows the principles of gender policy and gender linguistics; - uses general theoretical and methodological knowledge in the practice of comparative description of different languages; - is guided by scientific findings when describing gender issues in different languages; - analyzes the basic concepts of gender linguistics in the main provisions and their contribution to the development of linguistic problems
--	--	---

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary

Гендерлік лингвистика: ғылыми сипаттамасы. Гендерлік лингвистика, мақсаты мен міндеттері. Тілдің гендерлік жіктелімін зерттеудің жалпы ғылыми сипаты. Гендерлік лингвистиканың қалыптасуы. Тіл білімі тарихындағы тіл мен жыныс мәселелерінің зерттелуі. Әлеуметтік лингвистика аясындағы гендерлік зерттеулер. Феминистік лингвистика және тілдегі феминистік сын. Маскулиндік және этнолингвомәдениеттанымдық зерттеулер. Гендерлік лингвистиканың даму бағыттары. Шетелдік гендерлік-лингвистикалық зерттеулердің негізгі бағыттары. Қазақ тіл білімінің гендерлік	Гендерная лингвистика: научное описание. Гендерная лингвистика, цель и задачи. Общенаучный характер изучения гендерной классификации языка. Становление гендерной лингвистики. Исследование проблем языка и пола в истории лингвистики. Гендерные исследования в рамках социолингвистики. Феминистская лингвистика и феминистская критика языка. Маскулинские и этнолингвокультурологические исследования. Направления развития гендерной лингвистики. Основные направления зарубежных гендерно-лингвистических исследований. Особенности	Gender linguistics: a scientific description. Gender linguistics, purpose and objectives. The general scientific nature of the study of the gender classification of language. The formation of gender linguistics. The study of the problems of language and gender in the history of linguistics. Gender studies in the framework of sociolinguistics. Feminist linguistics and feminist criticism of language. Masculine and ethno-linguistic and cultural studies. Directions of development of gender linguistics. The main directions of foreign gender-linguistic research. Features of the development of the gender
---	---	--

бағытының даму ерекшеліктері. Гендерлік лингвистиканың когнитивтік сипаты. Гендерлік категориялау. Гендерлік категориялаудағы когнитивтік үлгілер.	развития гендерной направленности казахского языкознания. Когнитивный характер гендерной лингвистики. Гендерная категоризация. Когнитивные модели в гендерной категоризации.	orientation of Kazakh linguistics. The cognitive nature of gender linguistics. Gender categorization. Cognitive models in gender categorization.
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы / Programme manager</i>		
Баяхметова А.А.	Баяхметова А.А.	Bayakhmetova A.A.

<i>Аударма мәдениетаралық коммуникация ретінде/ Перевод как межкультурная коммуникация / Translation as cross-cultural communication</i>		
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose</i>		
Ғылымдар тоғысындағы мәдениетаралық контекстегі қоғамның тіл арқылы әрекеттесу ерекшеліктерін және коммуникация теориясы мен практикасын аударма аясында қарастыру	Рассмотрение особенностей взаимодействия общества через язык в межкультурном контексте на стыке наук и теории и практики коммуникации в контексте перевода	Consideration of the features of the interaction of society through language in an intercultural context at the intersection of sciences and theory and practice of communication in the context of translation
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes</i>		
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар - тілдік мінез-құлықтың әлеуметтік-лингвистикалық, психоллингвистік аспектілерін біледі; - коммуниканттардың сөйлеу тәртібін детерминациялайтын негізгі әлеуметтік факторларды анықтау және жүйелеуді, қоғамның дамуындағы тілдің рөлін талдау және барабар бағалауды меңгереді; - аударма жағдайында тілдік мінез-құлықтың маңызды әлеуметтік-лингвистикалық және психоллингвистикалық аспектілерін зерттеуді және қарастыруды, әлеуметтік қарым-қатынас құрылымы мен тілдік мінез-құлықтың байланысын зерттеуді игереді.	После успешного завершения курса обучающиеся будут - знает социоллингвистические, психоллингвистические аспекты языкового поведения; - выявлять и систематизировать основные социальные факторы, детерминирующие речевой порядок коммуникантов, анализировать и адекватно оценивать роль языка в развитии общества; - овладевает изучением и рассмотрением важнейших социоллингвистических и психоллингвистических аспектов языкового поведения в условиях перевода, изучением структуры социального общения и взаимосвязи языкового поведения.	After successful completion of the course, students will be - knows the sociolinguistic, psycholinguistic aspects of language behavior; - identify and systematize the main social factors that determine the speech order of communicants, analyze and adequately assess the role of language in the development of society; - master the study and consideration of the most important sociolinguistic and psycholinguistic aspects of language behavior in the context of transfers, the study of the structure of social communication and the relationship of language behavior.
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary</i>		
Мәдениетаралық қарым-қатынас. Қазіргі аударма мәселелері. Аударма жұмыстары мәдениетаралық коммуникацияның түрі ретінде. Мәдениетаралық ынтымақтастықтары қалыптастырудың жолдары. Коммуникациялық теориялар мен тілдердің қатынасы. Психология, әлеуметтану шеңберіндегі тілдік мәдениет. Мәдениет пен коммуникация тоғысындағы проблемалар.	Межкультурные отношения. Современные проблемы перевода. Переводческие работы как вид межкультурной коммуникации. Пути формирования межкультурного сотрудничества. Коммуникационные теории и отношения языков. Языковая культура в рамках психологии, социологии. Проблемы на стыке культуры и коммуникации.	Intercultural relations. Modern problems of translation. Translation works as a type of intercultural communication. Ways of forming intercultural cooperation. Communication theories, relations of languages. Language culture in the framework of psychology, sociology. Problems at the intersection of culture and communication.

Баздарлама жетекшісі / Руководитель программы / Programme manager

Баяхметова А.А.

Баяхметова А.А.

Bayakhmetova A.A.